

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
CZECHOWICE-DZIEDZICE

Strategia Rozwoju Miejskiej Biblioteki Publicznej w Czechowicach-Dziedzicach na lata 2011-2015

1. WSTĘP

STRATEGIA to wizja i sposób działania, który służy do realizacji procesu zmian z sytuacji zastanej na projektowaną.

Sformułowanie Strategii Rozwoju Miejskiej Biblioteki Publicznej w Czechowicach-Dziedzicach ma zasadnicze znaczenie dla zagwarantowania wysokiej jakości usług kulturalnych, adresowanych do jej użytkowników. Znajomość założeń strategicznych stanowi ponadto ważny element motywacyjny dla personelu instytucji celem ich realizacji.

Celem Strategii jest wskazanie kierunków rozwoju Miejskiej Biblioteki Publicznej, który umożliwi:

- efektywne zarządzanie środkami publicznymi,
- realizację misji instytucji,
- podniesienie standardu życia mieszkańców gminy Czechowice-Dziedzice.

Realizacja powyższych zagadnień odbywać się będzie na polu wyodrębnionych strategicznych obszarów pracy Miejskiej Biblioteki Publicznej, tj.:

1. Organizacja i jakość procesu wypożyczeń księgozbioru.
2. Organizacja standardu informatyczno-technicznego.
3. Oferta kulturalna i edukacyjna.
4. Organizacja i zarządzanie.

Prezentowany dokument jest zgodny z polityką horyzontalną Unii Europejskiej wnosząc pozytywny wkład w politykę równych szans, tworzenie stabilnych miejsc pracy w kulturze oraz tworzenie i rozwój społeczeństwa informacyjnego.

Przedstawiona Strategia komplementarna jest z Narodowym Planem Rozwoju oraz z Narodową Strategią Rozwoju Kultury na lata 2004-2013.

Dokument niniejszy wpisuje się w Priorytety Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020, w szczególności Priorytet: Kultura, edukacja, mobilność i aktywizacja zasobów ludzkich oraz Strategię Rozwoju Powiatu Bielskiego do roku 2015 w szczególności Cel Strategiczny B: Optymalny rozwój potencjału ludzkiego.

Jest on także zgodny ze Strategią Rozwoju Gminy Czechowice-Dziedzice oraz Planem Operacyjnym Strategii Rozwoju Gminy na lata 2008-2015, w szczególności z Celem Strategicznym nr 3: Pełna dostępność do bogatej i zróżnicowanej oferty zagospodarowania wolnego czasu w Czechowicach-Dziedzicach.

2. WARUNKI WYJŚCIOWE

Rys. 1, Budynek Centrali Miejskiej Biblioteki Publicznej w Czechowicach-Dziedzicach¹.

Miejska Biblioteka Publiczna w Czechowicach-Dziedzicach utworzona została na mocy postanowienia Rady Narodowej w Czechowicach-Dziedzicach z dnia 16 września 1948 roku.

Jest samorządową instytucją upowszechniania kultury i działa na podstawie:

1. Ustawy z dnia 27 czerwca 1997 roku o bibliotekach (Dz. U. Nr 85, poz. 539 z późn. zmianami);
2. Ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jednolity z 1997 roku, Dz. U. Nr 110, poz. 721 z późn. zmianami);
3. Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 1996 roku, Dz. U. Nr 13, poz. 74 z późn. zmianami);
4. Statutu Miejskiej Biblioteki Publicznej w Czechowicach-Dziedzicach.

¹ Źródło: zasoby własne MBP

2.1. ANALIZA WEWNĘTRZNA

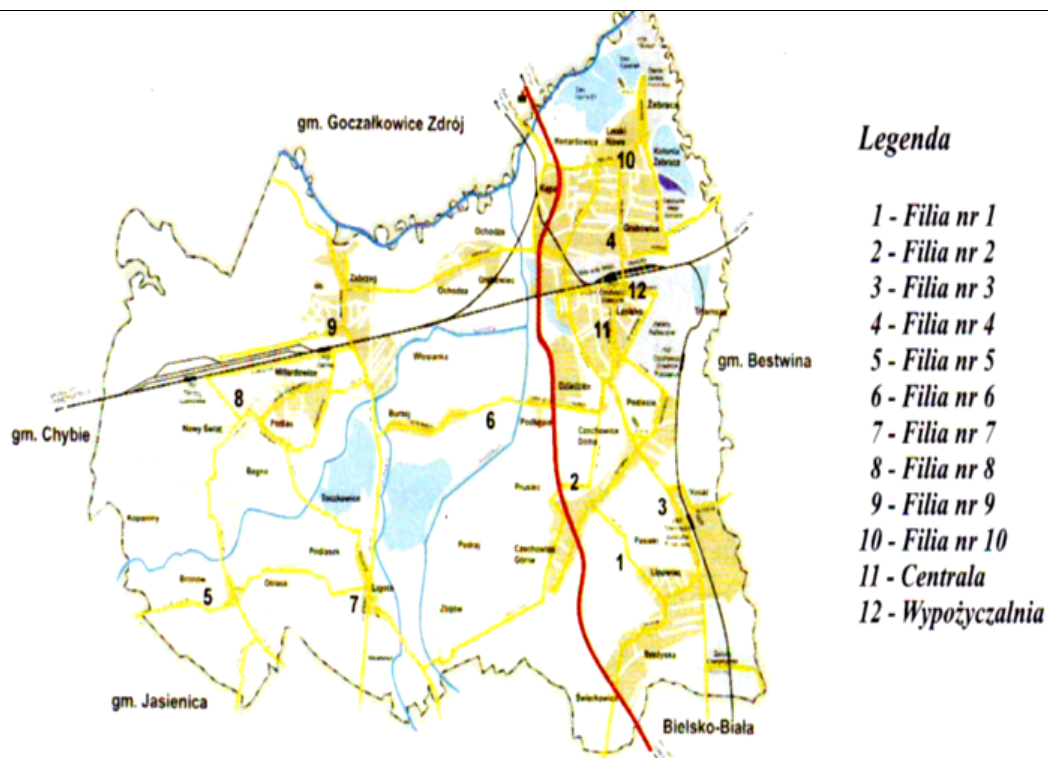
2.1.1. Zasoby lokalowe

Strukturę Miejskiej Biblioteki Publicznej tworzy sieć placówek (5 filii wiejskich i 5 filii miejskich) oraz agendy (Wypożyczalnia Główna, Czytelnia Ogólna, Oddział Dziecięcy, Dział Audiowizualny, Punkt Usług Kserograficznych).

Siedziby poszczególnych placówek mieszczą się w następujących punktach na terenie gminy:

Tabela 1.

Wypożyczalnia Główna	ul. Żeromskiego 14	Czechowice-Dziedzice
Czytelnia Ogólna	ul. Niepodległości 32/34	Czechowice-Dziedzice
Oddział Dziecięcy	ul. Niepodległości 32/34	Czechowice-Dziedzice
Dział Książki Mówionej	ul. Niepodległości 32/34	Czechowice-Dziedzice
Filia Nr 1	ul. Zamkowa 76	Czechowice-Dziedzice
Filia Nr 2	ul. Mazańcowicka 68	Czechowice-Dziedzice
Filia Nr 3	ul. Legionów 187	Czechowice-Dziedzice
Filia Nr 4	ul. Traugutta 1	Czechowice-Dziedzice
Filia Nr 10	ul. Węglowa 56	Czechowice-Dziedzice
Filia Nr 5	ul. Czyża 12	Bronów
Filia Nr 6	ul. Bory 2	Burzej
Filia Nr 7	ul. Wapiennicka 1	Ligota Centrum
Filia Nr 8	ul. Miliardowicka 64	Ligota Miliardowice
Filia Nr 9	ul. Gminna 4	Zabrzeg

Rys. 2, Rozmieszczenie sieci placówek Miejskiej Biblioteki Publicznej na planie gminy Czechowice-Dziedzice².

Warunki lokalowe powyższych placówek przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2.

Wypożyczalnia Główna	165 m ²
Czytelnia Ogólna	278 m ²
Oddział Dziecięcy	
Dział Książki Mówionej	
Pion Administracyjny	
Filia Nr 1	100 m ²
Filia Nr 2	53 m ²
Filia Nr 3	80 m ²
Filia Nr 4	132 m ²
Filia Nr 10	254 m ²
Filia Nr 5	88 m ²
Filia Nr 6	56 m ²
Filia Nr 7	56 m ²
Filia Nr 8	46 m ²
Filia Nr 9	75 m ²
SUMA	1383m ²

*Opracowanie własne na podstawie statystyki GUS.

² Źródło: UM w Czechowicach-Dziedzicach.

Powierzchnia użytkowa sieci placówek przeliczona na 100 mieszkańców gminy wynosi 3,19 m², na 1m² przypada 11 czytelników. Dla obszaru Polski wskaźnik ten wynosi 8,2 czytelników.

2.1.2. Zasoby ludzkie

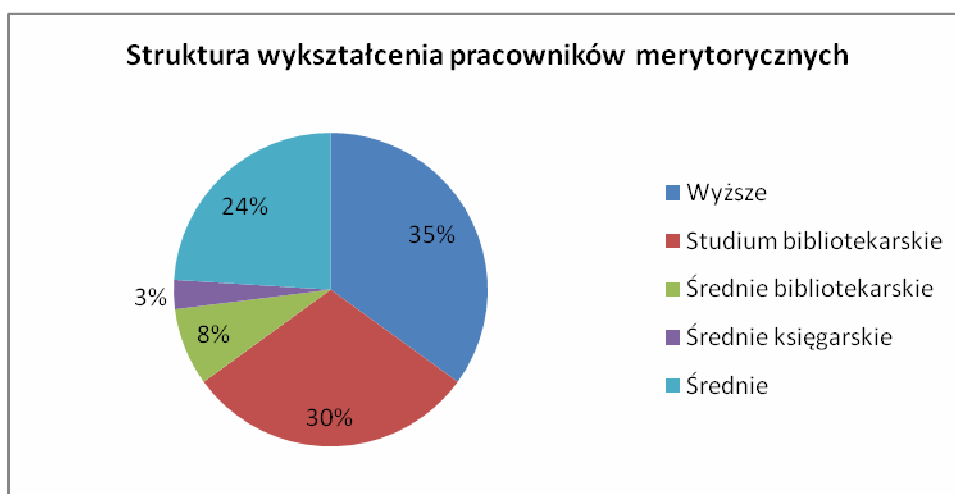
Pracą Miejskiej Biblioteki Publicznej w Czechowicach-Dziedzicach kieruje Dyrektor, któremu bezpośrednio podlegają kierownicy filii, agend oraz działów (Działu Instrukcyjno-Methodycznego, Działu Przetwarzania Danych, Działu Gromadzenia i Opracowywania Zbiorów, Działu Książki Mówionej, Samodzielny Referent Administracyjny, Główny Księgowy).

Miejska Biblioteka Publiczna zatrudnia 36 osób pełniących swe funkcje na 34 etatach merytorycznych oraz 2 osoby na etatach pracowników obsługi.

W strukturze wykształcenia większość pracowników (35%) posiada wykształcenie wyższe, 30% posiada wykształcenie bibliotekarskie zdobyte w studium bibliotekarskim, 24% ma wykształcenie średnie. Pozostałe 11% posiada wykształcenie średnie bibliotekarskie oraz średnie księgarskie. Kadra pracowników posiada przygotowanie merytoryczne do pełnienia obowiązków służbowych na obejmowanych stanowiskach.

Strukturę wykształcenia pracowników merytorycznych Miejskiej Biblioteki Publicznej obrazuje poniższy wykres.

Wykres 1.

*Opracowanie własne na podstawie statystyk GUS.

2.1.3. Zasoby sprzętowe

Baza sprzętu komputerowego Miejskiej Biblioteki Publicznej zawiera:

- 43 zestawy komputerowe wraz z oprogramowaniem,
- serwer,
- 11 urządzeń wielofunkcyjnych oraz 16 drukarek,
- skaner.

Ponadto Biblioteka dysponuje:

- 11 aparatami fotograficznymi,
- 2 rzutnikami,
- 2 ekranami przenośnymi.

Dla użytkowników zewnętrznych Biblioteka udostępnia 24 stanowiska komputerowe, w tym 23 z dostępem do Internetu.

Od 2001 roku Miejska Biblioteka Publiczna realizuje plan automatyzacji procesów bibliotecznych, w tym elektronicznej obsługi czytelnika, oparty o kompleksowy System Zarządzania Biblioteką PROLIB/PROGRESS.

W październiku 2004 roku zakończono proces automatyzacji zbiorów w Oddziale Dziecięcym, co umożliwia elektroniczną obsługę czytelnika na 1 stanowisku komputerowym. Elektroniczna obsługa czytelnika na 1 stanowisku komputerowym odbywa się także w Czytelni.

Wszystkie placówki Miejskiej Biblioteki Publicznej zaopatrzone są w cyfrowe aparaty telefoniczne. Centrala Miejskiej Biblioteki posiada aparat z wbudowanym telefaxem. Wszystkie filie świadczą usługi kserograficzne dla użytkowników zewnętrznych. Usługi małej poligrafii świadczy dział Kserograficzny zlokalizowany w budynku Centrali Miejskiej Biblioteki Publicznej.

2.1.4. Księgozbiór

Zakup księgozbioru Miejskiej Biblioteki Publicznej realizowany jest w oparciu o ustawę o zamówieniach publicznych, a środki na jego uzupełnianie pochodzą z budżetu Miejskiej Biblioteki Publicznej.

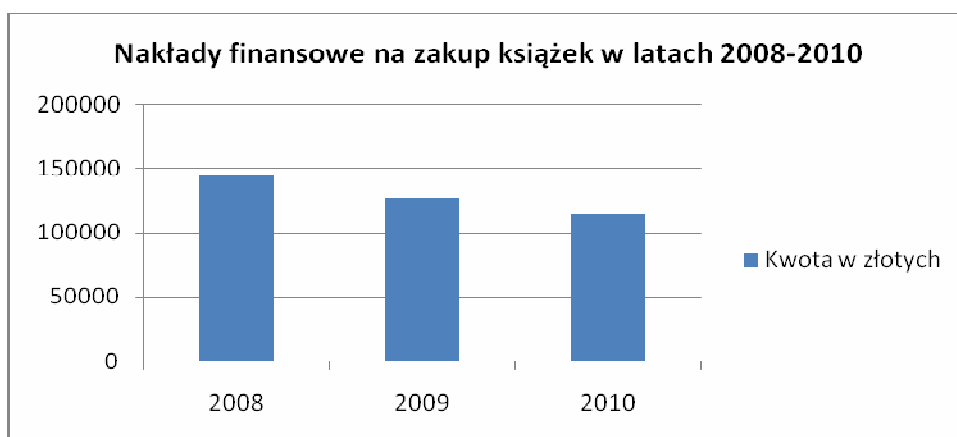
Biblioteka gromadzi księgozbiór dla wszystkich grup czytelników ze wszystkich dziedzin wiedzy, w stopniu zapewniającym czytelnikom dostęp do szerokiego zakresu tematycznego polskiej produkcji wydawniczej.

W 2010 roku największe środki zostały przeznaczone na zakup książek dla Wypożyczalni Głównej, Czytelni Ogólnej, Oddziału Dziecięcego oraz dla Filii Nr 4 i Filii Nr 10.

W 2010 roku na zakup książek, uwzględniając dotację ministerialną, przeznaczono 114.504 złote, dla porównania w roku 2008 przeznaczono na ten cel 144.456 złotych a w 2009 126.698 złotych.

Wysokość nakładów finansowych na zakup pozycji książkowych w kolejnych latach przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2.

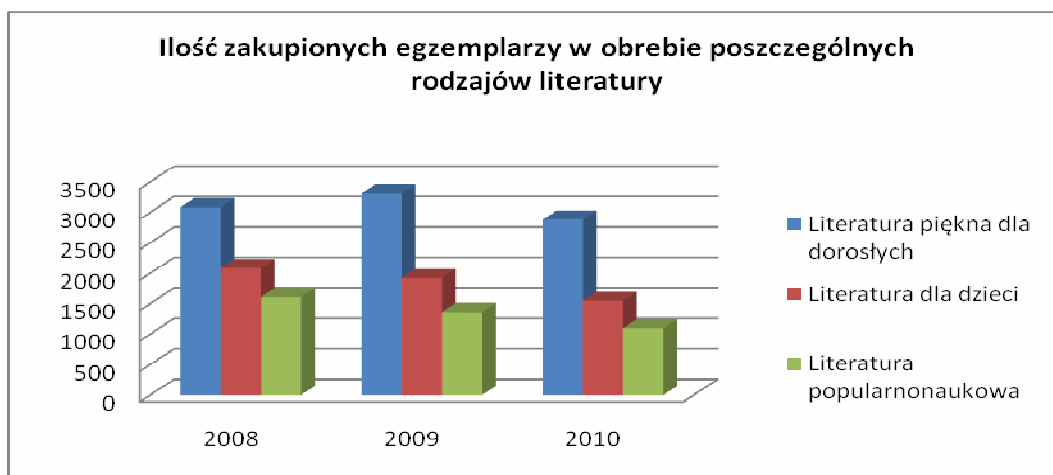

*Opracowanie własne na podstawie statystyk GUS za lata 2008-2010.

Księgozbiór Miejskiej Biblioteki Publicznej w 2010 roku powiększył się o 5.530 woluminów, w tym: 2.881 pozycji literatury pięknej dla dorosłych, 1.550 pozycji literatury dziecięcej oraz 1.099 książek popularnonaukowych. Dla porównania: w roku 2008 przybyło 6.777 woluminów, w tym 3.084 pozycji literatury pięknej dla dorosłych, 2.085 pozycji literatury dziecięcej i 1.608 książek popularnonaukowych. W 2009 roku z kolei księgozbiór Biblioteki powiększył się o 6.502 woluminy, w tym 3.212 pozycji literatury pięknej dla dorosłych, 1.928 pozycji literatury dziecięcej oraz 1.362 książki popularnonaukowe.

Ilość zakupionych egzemplarzy w obrębie poszczególnych rodzajów literatury w latach 2008-2010 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3.

*Opracowanie własne na podstawie statystyk GUS za lata 2008-2010.

Wskaźnik zakupów książek na 100 mieszkańców gminy za 2010 rok wynosi 13. W poprzednich latach wyniósł on kolejno: w 2008 – 16 a w 2009 – 15.

Wskaźnik całego księgozbioru dostępnego dla mieszkańców gminy w roku 2010 wyniósł 622 woluminy na 100. W poprzednich latach wyniósł on kolejno: w 2008 – 605 woluminów a w 2009 – 616 woluminów.

2.1.5. Charakterystyka Użytkowników

Z danych statystycznych Miejskiej Biblioteki Publicznej wynika, że wzrasta liczba użytkowników zasobów bibliotecznych. W 2010 r. zarejestrowano 12.533 użytkowników. Dla porównania w roku 2008 było zarejestrowanych 12.404 a w 2009 12.456 użytkowników. Wzrost liczby użytkowników w ostatnich latach obrazuje poniższa tabela:

Tabela 3.

ROK	ILOŚĆ ZAREJESTROWANYCH UŻYTKOWNIKÓW
2008	12.404
2009	12.456
2010	12.533

*Opracowanie własne na podstawie statystyk GUS za lata 2008-2010.

Podstawowym utrudnieniem dla użytkowników biblioteki są złe warunki lokalowe placówek oraz brak bezpośredniego dostępu do książek. Liczba użytkowników Biblioteki jednak ciągle wzrasta. W 2010 roku Bibliotekę odwiedziło 153.716 osób. Dla porównania w 2008 roku liczba odwiedzających wyniosła 141.832 a w 2009 153.526 osób. Wzrost ten obrazuje poniższa tabela:

Tabela 4.

ROK	ILOŚĆ ODWIEDZIN
2008	141.832
2009	153.526
2010	153.716

*Opracowanie własne na podstawie statystyk GUS za lata 2008-2010.

W 2010 roku użytkownicy Biblioteki wypożyczyli łącznie 332.059 dokumentów (w tym płyty z muzyką na CD, egzemplarze „książki mówionej” na CD oraz Filmy na płytach DVD). W poprzednich latach dokonano kolejno: w 2008 roku 333.928 wypożyczeń a w 2009 roku 361.596 wypożyczeń. Ilość wszystkich wypożyczeń w poszczególnych latach obrazuje poniższa tabela.

Tabela 5.

ROK	ILOŚĆ WYPOŻYCZEŃ (wszystkie dokumenty)
2008	333.928
2009	361.596
2010	332.059

*Opracowanie własne na podstawie statystyk GUS za lata 2008-2010.

W 2010 roku wypożyczono 244.607 samych książek i czasopism. W dwóch poprzednich latach liczba ta wyniosła: w 2008 – 248.494 a w 2009 – 252.146. Spadek liczby wypożyczonych czasopism jest wynikiem złych warunków panujących w Czytelni Czasopism. Czytelnia jest mała i posiada tylko dwa stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu.

Ilość wypożyczonych książek i czasopism w poprzednich latach obrazuje poniższa tabela.

Tabela 6.

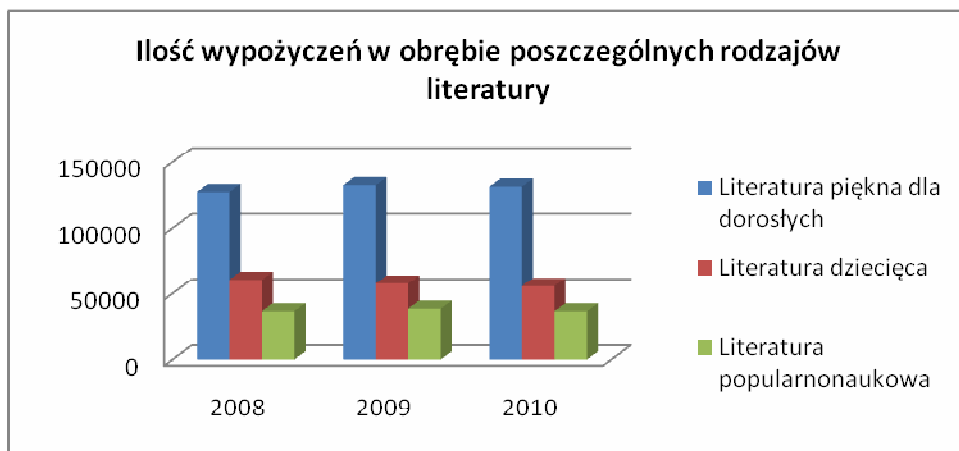
ROK	ILOŚĆ WYPOŻYCZEŃ (książki i czasopisma)
2008	248.494
2009	252.146
2010	244.607

*Opracowanie własne na podstawie statystyk GUS za lata 2008-2010.

W 2010 roku, podobnie jak w ubiegłych latach, największym powodzeniem cieszyła się literatura piękna dla dorosłych, w jej obrębie dokonano 131.330 wypożyczeń. Na drugim miejscu uplasowała się literatura dla dzieci (55.682 wypożyczeń) a na trzecim literatura popularnonaukowa, w obrębie której wypożyczono 36.329 woluminów.

Ilość wypożyczeń w obrębie poszczególnych rodzajów literatury w przeciągu ostatnich trzech lat obrazuje poniższy wykres.

Wykres 4.

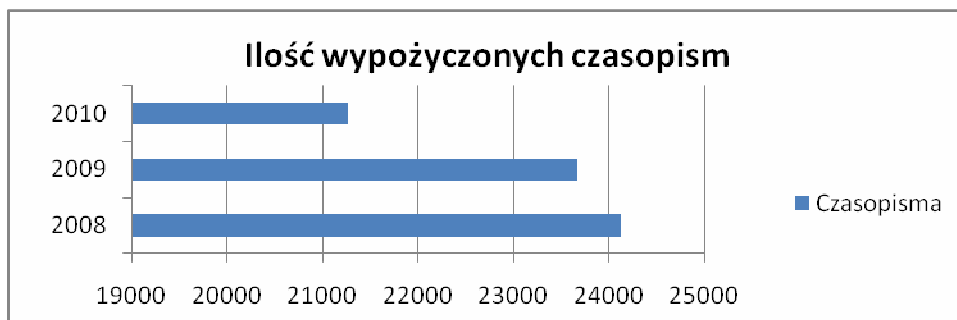

*Opracowanie własne na podstawie statystyk GUS za lata 2008-2010.

W 2010 roku wypożyczono 21.266 czasopism. Dla porównania w roku 2008 liczba ta wyniosła 24.124 a w 2009 roku 23.668.

Ilość wypożyczonych czasopism w latach 2008-2010 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 5.

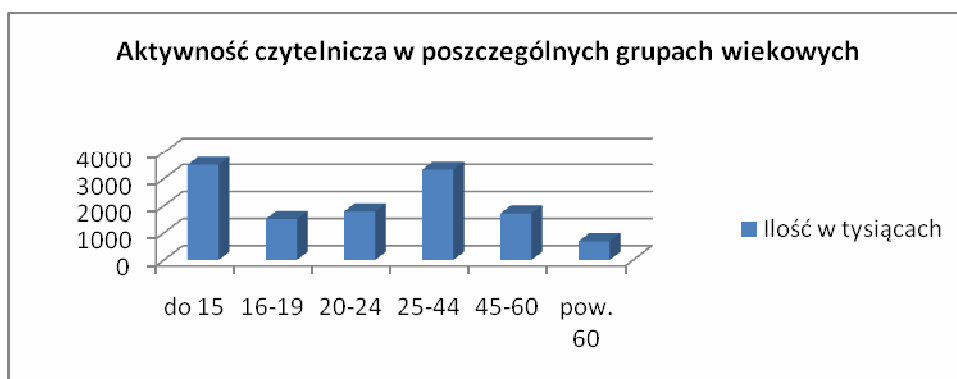
*Opracowanie własne na podstawie statystyk GUS za lata 2008-2010.

Wskaźnik wypożyczeń (wszystkich materiałów) w 2010 roku ukształtował się na poziomie 766 pozycji na 100 mieszkańców. W ubiegłych latach wskaźnik wypożyczeń wyniósł kolejno: w 2008 roku 776 a w 2009 roku 838 pozycji na 100 mieszkańców.

Największą grupę użytkowników Biblioteki stanowią dzieci do lat 15 (3.6515) oraz czytelnicy w przekroju wiekowym od lat 25 do 44 (3.328) a najniższą stanowią osoby powyżej 60 roku życia (685).

Strukturę wiekową użytkowników Biblioteki obrazuje poniższy wykres.

Wykres 6.

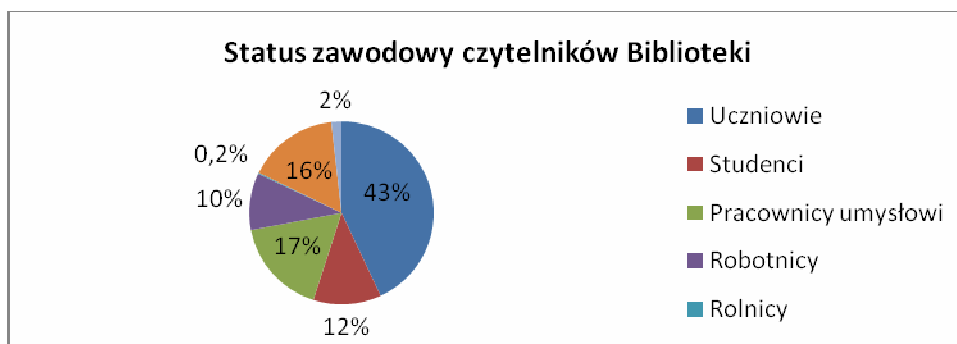

*Opracowanie własne na podstawie statystyk GUS za rok 2010.

W przedziale według zajęcia największą grupę stanowią uczniowie (5.4289), następną grupą są pracownicy umysłowi (2.145), natomiast najmniejszą grupę stanowią rolnicy (22).

Strukturę zawodową użytkowników Biblioteki obrazuje poniższy wykres.

Wykres 7.

*Opracowanie własne na podstawie statystyk GUS za rok 2010.

2.1.6. Najważniejsze przedsięwzięcia

Na przestrzeni ostatnich lat oferta kulturalna Biblioteki wzbogaciła się o wiele nowych przedsięwzięć, w tym działania związane z czytelnictwem, działania związane z promocją wartościowego wykorzystania wolnego czasu przez czytelników Biblioteki, działania promujące przedsięwzięcia realizowane przez Bibliotekę w mediach lokalnych oraz Internecie.

Ze środków zewnętrznych w 2009 r. Miejska Biblioteka Publiczna zorganizowała następujące przedsięwzięcia:

- projekt „Radość tworzenia – polsko-czeskie warsztaty artystyczne”, w terminie IV-VI, Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska-Rzeczpospolita Polska 2007-2013 Fundusz Mikroprojektów;
- projekt „Na dobrych falach – warsztaty artystyczne dla młodzieży z terenu gminy Czechowice-Dziedzice”, w terminie VI-XI, Gmina Czechowice-Dziedzice;
- projekt „Dlaczego tak się dzieje – warsztaty profilaktyczno-literackie dla młodzieży i osób dorosłych z terenu gminy Czechowice-Dziedzice”, w terminie IX-XI, Gmina Czechowice-Dziedzice;
- projekt „Remont lokali filii wiejskich MBP w Czechowicach-Dziedzicach”, w terminie IX-XI, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Program „Infrastruktura Bibliotek”.

W 2010 r. Biblioteka zrealizowała następujące projekty finansowo wspomagane przez podmioty zewnętrzne:

-
- projekt „Niesamowite historie – cykl spotkań historyczno-literackich dla dzieci z gminy Czechowice-Dziedzice”, w terminie III-XI, Gmina Czechowice-Dziedzice;
 - projekt „Wolny duch i ciało-cykl spotkań edukacyjnych dla młodzieży z gminy Czechowice-Dziedzice”, w terminie IX-XII, Gmina Czechowice-Dziedzice;
 - projekt „Razem dla książki – polsko-słowacki projekt promocji czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży”, w terminie III-XII, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska-Republika Słowacka 2007-2013, Fundusz Mikroprojektów.

Od 2009 r. realizowany jest projekt własny Biblioteki pn.: „Akademia Pięknego Czasu”, którego, w przeważającej części uczestnikami są osoby dojrzałe 40+. Zamysłem Akademii jest jednak integracja osób dojrzałych z osobami młodszymi, co z sukcesem udaje się podczas wielu wykładów i warsztatów. Projekt Akademii organizowany jest na wzór Uniwersytetów III Wieku. Słuchacze uczestniczą w różnorodnych zajęciach:

- edukacyjnych
 - nauka języków (angielskiego, niemieckiego, hiszpańskiego, rosyjskiego),
 - wykłady historyczne prowadzone przez pracowników naukowych Muzeum Narodowego na Wawelu w ramach podpisanego porozumienia o współpracy,
 - wykłady z zakresu medycyny,
 - wykłady prawnicze i ekonomiczne,
 - wykłady kosmetyczki,
 - warsztaty informatyczne;
- zajęcia ruchowe i rekreacyjne
 - gimnastyka usprawniająca (aerobik i pilates),
 - nordic walking;
- plastyczne i rękodzieło
 - zajęcia,
 - wystawy;
- inne
 - enologia,
 - spotkania z ciekawymi ludźmi.

Wśród działań, które mocno wpisały się w ofertę kulturalną miasta, mieszczą się wystawy realizowane w Galerii Ex Libris, mieszczącej się w strukturach Biblioteki (Filia Nr 10).

W cykl działań, które z sukcesem promują książkę, czytelnictwo oraz zachęcają do korzystania z oferty Biblioteki, wpisują się lekcje i spotkania biblioteczne organizowane przez wszystkie placówki.

W opracowywaniu swoich działań dużą uwagę Biblioteka poświęca także środowisku osób niepełnosprawnych, głównie dzieci. Dla nich prowadzone są od dziewiętnastu lat zajęcia dwa razy w roku (w okresie letnim i zimowym), a od ośmiu lat comiesięczne zajęcia integracyjne.

Szeroka działalność edukacyjna i kulturalna cieszy się poparciem społecznym oraz jest uznawana przez grono licznych kapituł konkursowych.

2.2 ANALIZA ZEWNĘTRZNA

2.2.1. Położenie Gminy

Czechowice - Dziedzice są położone w południowej części Polski, na południowym skraju Kotliny Oświęcimskiej. Przeważająca część gminy leży w obrębie zapadliska przedkarpackiego. Gmina Czechowic-Dziedzice dzieli się na następujące obszary:

- miejski - 32,9 km² – miasto Czechowice-Dziedzice
- wiejski - 33,1km² - sołectwa Bronów, Ligota, Zabrzeg

Łączna powierzchnia gminy to 66 km².

2.2.2. Instytucje edukacyjne zlokalizowane na terenie Gminy

Gmina posiada na swoim terenie 14 szkół podstawowych.

W wyniku wdrażanej reformy oświaty, w Gminie Czechowice-Dziedzice na bazie lokalowej istniejących szkół powstało 5 placówek zwanych Gimnazjami Publicznymi.

Na terenie Czechowic-Dziedzic znajduje się 6 szkół średnich: -Liceum Ogólnokształcące, -Zespół Szkół Technicznych, -Zespół Szkół „Silesia” –Zasadnicza Szkoła Zawodowa, Technikum, Liceum Ogólnokształcące, Technikum dla Dorosłych, -Zespół Szkół Handlowo-Usługowych, -Zespół Szkół Rolniczych, -Zespół Szkół Specjalnych.

2.2.3. Instytucje sportowe i kulturalne w Gminie

Najważniejszym obiektem rekreacji i sportu w Gminie jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji. Na jego terenie znajduje się między innymi stadion, sztuczne lodowisko, kąpielisko miejskie i hotel.

Jednym z ośrodków życia kulturalnego gminy jest Miejski Dom Kultury. W ramach swojej działalności organizuje szereg stałych propozycji rozwijających zdolności artystyczne i kulturalne uczestników, m.in. lekcje gry na instrumentach, lekcje śpiewu, zajęcia filmowe, plastyczne, taneczne, aerobik. Działają przy nim stałe zespoły i grupy oraz organizują swoje spotkania Towarzystwa.

Od wielu lat Miejski Dom Kultury jest organizatorem okolicznościowych i cyklicznych imprez kulturalnych o zasięgu ogólnomiejskim i regionalnym. Ponadto w gminie działa Kino „Świt”.

2.2.4. Świetlice

W Gminie działają 2 świetlice wychowawczo-terapeutyczne, które kierują swoje programy do średnio 75 podopiecznych rocznie w wieku od 7 do 16 lat. Pracą jednej kieruje Stowarzyszenie im. „Ojca Pio” druga należy do struktur Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Obie działają w centrum miasta Czechowice-Dziedzice.

2.2.5. Zabytki

Gmina Czechowice-Dziedzice, posiada kilka cennych zabytków architektonicznych, to m.in. zespół pałacowo - parkowy z początku XVIII w., kościoły budowane z XVIII i XIX wieku. To także inne obiekty, nie zawsze oficjalnie uznane za zabytki, ale na pewno warte uwagi, gdyż tworzą historię miasta. Do najważniejszych należą:

- Kościół parafialny pw. św. Katarzyny,
- Pałac Kotulińskich,
- Kościół pw. Św. Józefa w Zabrzegu,
- Kościół pw. Opatrzności Bożej w Ligocie,
- Kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Bronowie,

-
- Kościół pw. Najświętszej Marii Panny Wspomożenia Wiernych,
 - Kaplica zabytkowa w Bronowie,
 - Budynek dworca kolejowego,
 - Kolonia domów robotniczych³.

3. ANALIZA SWOT

3.1. Mocne strony

- dobrze rozwinięta sieć placówek bibliotecznych w obrębie gminy;
- właściwa lokalizacja Centrali Biblioteki oraz agend – Wypożyczalni Głównej, Czytelni Ogólnej, Oddziału Dziecięcego oraz Punktu Usługowego (dogodna komunikacja, bliskość ośrodków edukacyjnych);
- aktualny księgozbiór;
- uruchomienie w 2004 roku w Oddziale Dziecięcym komputerowego wypożyczania zbiorów;
- udostępnione stanowiska Internetowe dla użytkowników zewnętrznych i wewnętrznych w całej sieci;
- stabilne zabezpieczenie finansowe z przeznaczeniem na zakup nowości księgarskich;
- promocja Internetowa Biblioteki (utworzenie w 2002 r. i aktualizowanie strony WWW Biblioteki);
- bogata działalność animacyjna Biblioteki, znajdująca uczestników wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych;
- działalność Galerii Ex Libris, będącej komórką w strukturach biblioteki;
- wysoki poziom wykształcenia kadry merytorycznej biblioteki;
- ukierunkowanie na klienta;
- dogodne godziny otwarcia dostosowane do potrzeb użytkowników;
- dobrze wypełniane zadanie gromadzenia materiałów promujących region;
- pozytywny wizerunek biblioteki w opinii użytkowników oraz organów nadzorujących.

³ Źródło: www.czechowice-dziedzice.pl

3.2. Słabe strony

- niedostateczna baza lokalowa Centrali Biblioteki oraz poszczególnych filii i agend Miejskiej Biblioteki Publicznej zagrażająca niewydolnością lokalową placówek, przy wzrastającej liczbie korzystających oraz wzrastającym księgozborze;
- niedostateczny poziom skomputeryzowania placówek bibliotecznych;
- brak dostępu do katalogu on-line;
- niewystarczająca współpraca Biblioteki ze środowiskiem oświatowym zlokalizowanym w obrębie gminy;
- niewystarczająca współpraca Biblioteki z instytucjami kultury zlokalizowanymi na terenie gminy i w regionie;
- niedobór kadry merytorycznie przygotowanej realizacji do przedsięwzięć projektowych oraz pozyskiwania środków finansowych.

3.3. Szanse

- możliwość polepszenia warunków lokalowych w wyniku rozbudowy lub budowy nowego budynku Centrali Biblioteki;
- możliwość wzrostu atrakcyjności Biblioteki jako centrum informacji poprzez zwiększenie dostępu do stanowisk komputerowych;
- możliwość pozyskiwania środków finansowych z funduszy unijnych oraz pozabudżetowych;
- określenie miejsca Biblioteki w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy;
- zawiązanie w 2010 r. Koalicji a rzecz rozwoju Miejskiej Biblioteki Publicznej w Czechowicach-Dziedzicach, której sygnatariuszami są m.in. przedstawiciele władz samorządowych, powiatowych, instytucji oświatowych i edukacyjnych, czytelnicy;
- realizacja koncepcji rozbudowy oferty edukacyjnej dla środowisk wiejskich;
- rozwój społeczeństwa informacyjnego.

3.4. Zagrożenia

- spadek czytelnictwa będący tendencją ogólnokrajową;

- spadek czytelnictwa wynikający z pogarszającego się stanu technicznego budynków placówek bibliotecznych;
- spadek liczby użytkowników Biblioteki spowodowany niedostosowaniem sprzętowym placówek do potrzeb odwiedzających (np. multimedia);
- spadek czytelnictwa spowodowany zbyt małą ilością zakupionych książek;
- niewłaściwa lokalizacja budynku przeznaczonego na nową siedzibę Centrali Biblioteki.

4. MISJA

Tworzymy lokalne centrum wiedzy i aktywności kulturalnej dla mieszkańców gminy i regionu.

5. WIZJA

Wysoka jakość działań Miejskiej Biblioteki Publicznej w Czechowicach-Dziedzicach, jako nowoczesnego centrum informacji i kultury, w oparciu o potrzeby i potencjał mieszkańców gminy i regionu.

6. CELE

Obszar I: Informacja i edukacja

7.1. CEL STRATEGICZNY NR 1

Zaspokajanie potrzeb edukacyjnych, kulturalnych i informacyjnych wszystkich grup społecznych.

7.1.1. CELE OPERACYJNE

1. Opracowanie i realizacja szerokiej oferty aktywnych zajęć edukacyjnych dla różnych grup wiekowych i środowiskowych.
2. Obsługa klientów biblioteki w aspekcie potrzeb, zainteresowań, preferencji i wieku.
3. Poprawa jakości dostępu do informacji o ofercie edukacyjnej biblioteki.
4. Poprawa dostępu do nowoczesnych technologii.

Obszar II: Działalność kulturalna

7.2. CEL STRATEGICZNY NR 1

Aktywizacja intelektualna oraz uczestnictwo w kulturze środowiska lokalnego.

7.2.1. CELE OPERACYJNE

1. Rozbudowa działalności kulturalnej promującej książkę i czytelnictwo.
2. Kreowanie pozytywnych potrzeb i nawyków związanych z czytelnictwem i uczestnictwem w kulturze.

Obszar III: Integracja i promocja biblioteki

7.3. CEL STRATEGICZNY NR 1

Budowanie pozytywnego wizerunku biblioteki i bibliotekarzy w społeczeństwie.

7.3.1. CELE OPERACYJNE

1. Aktywna, dająca pozytywne efekty promocja biblioteki w mediach lokalnych.

-
2. Tworzenie pozytywnych relacji ram współpracy z otoczeniem biblioteki.

Obszar IV: Organizacja i zarządzanie biblioteką

7.4. CEL STRATEGICZNY NR 1

Zabezpieczenie finansowe działań inwestycyjnych i bieżących biblioteki ze środków pozabudżetowych.

7.4.1. CELE OPERACYJNE

1. Pozyskiwanie finansowania projektów ze środków zewnętrznych.

7.5. CEL STRATEGICZNY NR 2

Zapewnienie właściwej organizacji pracy i zarządzania.

7.5.1. CELE OPERACYJNE

1. Doskonalenie systemu zarządzania oraz zwiększenie kompetencji kadry merytorycznej biblioteki.

7. STANDARDY I WSKAŹNIKI

7.1. ORGANIZACJA I JAKOŚĆ PROCESU WYPOŻYCZEŃ KSIĘGOZBIORU

Standard I

Biblioteka efektywnie pozyskuje i udostępnia zasoby biblioteczne.

Wskaźniki:

1. Analiza porównawcza statystyk GUS dla regionu śląskiego potwierdzają dobry wskaźnik pozyskiwania materiałów bibliotecznych.
2. Biblioteka dokonuje zakupów nowości księgarskich z uwzględnieniem aspektów prawnych procesu.
3. Biblioteka posiada zbiory zaspokajające potrzeby czytelników.
4. Biblioteka opiera wypożyczenia o informatyczny program bibliotekarski.

7.2. ORGANIZACJA STANDARDU INFORMATYCZNO-TECHNICZNEGO BIBLIOTEKI

Standard II

Biblioteka dysponuje właściwą bazą i wyposażeniem.

Wskaźniki:

1. Biblioteka dysponuje właściwymi warunkami lokalowymi, odpowiadającymi zasadom bezpieczeństwa higieny pracy.
2. Biblioteka posiada wyposażenie umożliwiające stosowane technologii informatycznej w procesie przygotowania i wypożyczenia materiałów bibliotecznych.
3. Biblioteka dysponuje infrastrukturą techniczną umożliwiającą jej poprawne funkcjonowanie.
4. Biblioteka utrzymuje ład i estetykę pomieszczeń i budynków.

7.3. OFERTA KULTURALNA I EDUKACYJNA

Standard III

Aktywna integracja ze środowiskiem lokalnym.

Wskaźniki:

1. Biblioteka gromadzi wydawnictwa i opracowania naukowe dotyczące regionu.
2. Biblioteka współpracuje z instytucjami, stowarzyszeniami i organizacjami na gruncie lokalnym i regionalnym.
3. Biblioteka jest inicjatorem i organizatorem imprez o charakterze lokalnym oraz pełni rolę kulturotwórczą.
4. Działania Biblioteki na rzecz środowiska kształtują jej pozytywny wizerunek.
5. Biblioteka współpracuje z lokalnym środowiskiem oświatowym.
6. Biblioteka, prowadząc galerię, aktywizuje i promuje działania artystyczne twórców lokalnych.

7.4. ORGANIZACJA I ZARZĄDZANIE

Standard IV

Organizacja i zarządzanie sprzyja efektywności pracy.

Wskaźniki:

1. Prowadzona dokumentacja jest zgodna z obowiązującymi przepisami.
2. W procesie zarządzania Biblioteką wykorzystuje się planowanie pracy.

3. Praca kadry bibliotekarskiej jest efektywna i zgodna z kompetencjami.
4. Zarządzanie prowadzone jest w sposób sprzyjający nowatorskim inicjatywom.
5. Polityka kadrowa odpowiada potrzebom i zadaniom Biblioteki.
6. Pracownicy Biblioteki rozwijają swoje umiejętności poprzez wymianę doświadczeń, samokształcenie oraz udział w szkoleniach zewnętrznych.

8. SYSTEM WDROŻENIA I MONITOROWANIA

Zadania sformułowane dla Strategii rozwoju Miejskiej Biblioteki Publicznej w Czechowicach-Dziedzicach wynikają ze Strategii Rozwoju Gminy Czechowice-Dziedzice i Planu Operacyjnego Strategii Rozwoju Gminy na lata 2008-2015. Ponadto określone w niej cele zbieżne są z założeniami Narodowego Programu Kultury. Promocja Czytelnictwa i Rozwój Sektora Książki na lata 2004-2013.

Wdrażanie Strategii Rozwoju Miejskiej Biblioteki Publicznej w Czechowicach-Dziedzicach będzie polegać na monitorowaniu, ocenie i upowszechnianiu.

Monitorowanie będzie polegało między innymi na śledzeniu przebiegu realizacji Strategii poprzez zbieranie raportów z jej realizacji i interpretowanie danych.

System wdrażania Strategii Miejskiej Biblioteki Publicznej w Czechowicach-Dziedzicach wykorzystuje narzędzia niezbędne z punktu widzenia możliwości przełożenia koncepcji na konkretne działania realizacyjne. W ramach niniejszej Strategii wypracowano dwa instrumenty realizacji:

- Inicjatywa legislacyjna,
- Program Operacyjny.

Nadzór nad całością realizowanych projektów sprawuje Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Czechowicach-Dziedzicach, natomiast nadzór nad kwestiami finansowymi związanymi z realizacją projektów sprawuje Główny Księgowy Miejskiej Biblioteki Publicznej, który kontrasygnuje wszystkie dokumenty.

Postęp w realizacji Strategii i jej efektywność, to główne informacje, które otrzymamy w trakcie monitorowania.

Raporty z realizacji Strategii będą sporządzane 1 raz w roku i omawiane podczas dorocznego Spotkania Strategicznego Zespołu Monitorującego.

Po realizacji projektów zapisanych w planie komórka wdrażająca jednostkowy projekt będzie dokonywała oceny planowanych rezultatów i oddziaływania projektów.

Spodziewanym efektem wdrożenia Strategii jest poprawa warunków funkcjonowania Biblioteki w oparciu o wypracowany Program Operacyjny a w szczególności:

- wzrost znaczenia książki w procesie wychowania i edukacji,
- wzrost wykorzystania zasobów bibliotecznych,
- zmniejszenie dysproporcji w dostępie do kultury na obszarach wiejskich,
- zwiększenie atrakcyjności Biblioteki jako centrum kultury i edukacji,
- wypracowanie instytucjonalnej współpracy pomiędzy kulturą a edukacją w procesie kształtowania społeczeństwa wiedzy.

Promocja Planu rozwoju Miejskiej Biblioteki Publicznej dotycząca stanu realizacji zadań będzie polegała przede wszystkim na rozpowszechnianiu informacji na stronie internetowej Biblioteki (www.mbp.czechowice-dziedzice.pl), portalu gminny (www.czechowicedziedzice.pl) oraz w mediach lokalnych.

Konsultacje społeczne i współpraca pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi prowadzone będą podczas organizowania różnego rodzaju spotkań oraz drogą elektroniczną. Współpraca ta opierać się będzie na zasadzie partnerstwa.